

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50.	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy órá . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70 .
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felölős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sz. 4 fillér.

Székelymentés és Székely-Társaság.

(Szózat Debreczen város közönségéhez.)

Nem vagyok barátja a sok egyesületnek, különösen a hiúságot legyezgető, erőt szétforgácsoló, pénz- és időpocsékoló összejöveteleknek. E kérészetű sokadalom helyett százszorta többet érne pl. egy olyan országos Nemzeti Szövetség, a melynek millió tagja volna s a mely az összes gazdasági, társadalmi és kulturális teendőket felölelné.

Ez a Nemzeti Szövetség szakosztályokra oszolva mindent magában foglalna s rettentő súlyával olyan dolgot vihetne végbe, a melyekre ma a százfélé széttagolt társadalom álmodni sem mer . . .

Ha ez a nagy Nemzeti Szövetség megvalósulhatna. sem e sorokra, sem ezer meg ezer apró egyesületre nem volna szükség.

De mert ez a megváltó eszme ma még csak a kevés jobbak terve, pártolnunk kell minden olyan egyesület, a mely komoly nemzeti célú tűz ki maga elé s a mely a fönti nagy célú egyengetve realis alapon gyökerezik.

Ilyen magyar nemzeti egyesülés a Székely Társaság, amelynek célja a pusztuló székelységnek társadalmi uton

való segítése, mivel a székely nép egymagában az állam segítségével sem képes a felgyülemlett rettentő bajokat orvosolni.

Értsük meg egymást! A székelyügy sem több, sem kevesebb, mint a keleti magyarság ügye. Az alföldi nép jó részének fogalma sincs arról a rettentő pusztulásról, a mely pár évtized alatt a székelységet érte, a minek következtében a különböző időkön át 200.000 magyart vesztett. Fokozta a bajt az, hogy az ország a legujabb időkig semmit sem törődött keleti véreinkkel, a székely büszkeség pedig sokáig leplezte szegénységét s ebből folyó nagyfokú kivándorlását. Így történt, hogy a nemzet csak akkor vette észre a veszedelmes kórt, a mikor sulya alatt a székelység összeroskadt.

Föl tehát a mentő munkára! Mert tudnunk kell, hogy az augusztusban megtartott tusnádi nagygyűlés csak megállapította a bajokat, csak megnevezte a gyógyítószer ket, de az egész társadalom, az egész nemzet sikeres cselekvése még csak ezután fog bekövetkezni.

Nekünk tehát nemcsak az egész székely ügyet, hanem magát Romániát is alaposan meg kell ismernünk, hogy helyes tájékozódást szerezzünk. Mert

bármilyen furcsának tessék, való igaz, hogy a magyar- és románságnak a saját érdekükből össze kell tartaniok egy közös ellenséggel szemben. Sekkor a román a kölcsönös megértés és okos következtetés után nem felölünk, hanem onnan látná a veszedelmet, a hol Fehér Oroszország kolostorai jelennek meg fenyegető, sűrű sorokban.

Ezt s a székelyügyet tehát állandóan napirenden kell tartani mert a tusnádi sokadalom óta megint iszonyu csönd honol, amely aligha lehet a zajtalan munka előjele, hiszen harmadfél hónap óta még a gyűlés jegyzőkönyve sincs kinyomtatva . . . Ha a társadalom résen nem lesz, a székely ügy, mint annyi minden, újra elalszik, hogy pár év múlva nagy lármával ismételten fölfedezzék.

Szalmaláng és közöny, ez a mi átkunk, ez a mi legfőbb bajunk! A többi mind ebből származik, még gazdasági függésünk is. Mert ha csak felényire összetartanánk, mint pl. a csehek, vagy románok, már régen kivivtuk volna az önálló vámterületet, a mely elvégre is 19 millió lélektől függ Ne Ausztriát okoljuk tehát, hanem m magunkat. A mi páratlanul álló közönyünk, széthuzó politikánk s visszavonásunk oka mindennek. Ebben van gyengeségünk s Ausztria ereje.

Gyötrődés.

Régen volt az mikor
Imádkozni tudtunk
És a káromkodást
Nem ismeré ajkunk.
Hej, azóta sok viz
Folyt el a Tiszába,
El felejté e nép
Mi az imádsága!

Háromszáz esztendő
Tűnt az elmulásba,
Mióta felettünk
Gyűlik a villáma:
Valami gögbenzült,
Sötét istenségnek,
Hiaba könyörgünk
És sirunk kegyéhez!

Hiába a kérés,
Hiába az ima,
Hiába szállt égbe
Mártirok sóhaja:
„Étünket, vérünket“
Hiába kínáltuk,
Hogy a vészeselem
Derülését lássuk?

Fájdalmunk leborult
Megváltás jeléhez
(Szívárványt keretünk
Ahalvány reményhez!)
De a szent jelvénynek
Büvölete támadt:
Ültettek helyébe
Átkos bitófákat . . .

Ez lett a szentségünk,
A hova eljártunk —
Ölelni lelkünkkel
Szomorú bálványunk.
Virágot ültetünk
Tövére és átkot,
A boszuló égre
Dörgön föl villámlót.

Onnét csak köny hullott —
Se villám se áldás
(Hát már az Istennek
Se lehetünk hálás!) —
Nagy veszedelmünkben
Nincs hát mit remélni?
A rágódó fekély
Sohasem fakad ki?! . . .

Nincsen erre gyógyír
Se földön se égben?!

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

Nem segíthet rajtunk
Se Isten se ember?!
Tompá lett a kardunk
A vahajt kívágni?!
Nem tud már a Turul
A magasba szállni?!

Pedig hamarjában
Kellene segítség,
Mert örömdalt zeng már
A démoni fenség,
Azt hiszi: a testünk
Egy félig holt hulla,
Ocsmány dallamait
Temetésre fujja! . . .

Régen volt az, mikor
Imádkozni tudtunk
És a káromkodást
Nem ismeré ajkunk!
Ma már nincsen haszna
Imádságos száznak,
Csak hősök kezében
Kardnak, buzogánynak!
(Budapest.)

Lakatos Károly.

Lehetetlen a székelymentés országos jelentőségű eszközeit fölemlítenem, a következőket azonban most a társaság megalakulásakor mégis elkell mondanom:

A székelység pusztulásban van! S ez azt jelenti, hogy vele együtt Erdély is megdől, mert azé az ország, a kié a föld!

A székelymentés terén a nemzet végcéljául tehát a székelység teljes fölvirágozását s a magyarsággal való térbeli összefüggését kell kitűznünk.

Legyen a székely gazdag és művelt. Főlöszleges néphullámlásával pedig ne Romániát gazdagítsa, hanem Erdélyt: a Maros és Szamos völgyét telepítse be, hogy kettős vonalban nyugot felé terjeszkedve, elérje az Alföldet s az alföldi magyarsággal kezefogva az oláhságot visszaszorítsa. Ez esetben a székelység a félkörben hódítva dagadozó egységes oláhtengerben nem olvadozó nyelvsziget, hanem a magyarsággal összefüggő erős nemzettest, olyan sziklagát volna, mely az oláhtengert két helyen is megszakítaná, jelentéktelen tavakká vetné vissza.

Nézzük már most, mi a kötelessége e végcéljal szemben az államnak, a társadalomnak, szóval az egész nemzetnek. Egészben véve az, a mit jelesekink, a székely irók s ujabban a tusnádi gyűlés kijelöltek.

S hála Istennek, a székelység, az állam, a társadalom igyekszik is e roppant feladatoknak eleget tenni. Bi-

zunk benne, hogy a teljes székely vasúthálózat mielőbb elkészül. (A jövő évi költségvetésben e célra 36 milliók vannak fölvéve!) Bizunk benne, hogy gondoskodni fognak olcsó hitelről, a melyre az alapot a kormány pénztári készletében, a budapesti és londoni nagyfőlöszlegekben könnyen megtalálhatni. Bizunk benne, hogy hathatós támogatásban fogják részesíteni a székely gyár- és kisipart, a fürdőügyet s általában a közgazdaság összes ágát úgy, a hogy azt a tusnádi nagygyűlés körvonalozta. Hisszük, hogy a tagosi tást, arányosítási, erdő-, legelő-ügyet szintén a javasolt megszorításokkal s a kézdivásárhelyi népgyűlés kívánsága szerint fogják végrehajtani.

A kormány komoly szándékát bizonyítja a székely biztosság kirendelése, Piósz kijelentései, Darányi tanulmányutja stb. Mindez azonban nem elégséges. Hathatós segítség csakis a nagy magyar társadalom közremködésével lehetséges, a mely egymaga is megoldhatná az egész ügyet. Nem kellene csak a székely ipart, székely fürdőket és ásványvizeket pártolnia.

Csak hogy a mai társadalmunk erre ma még képtelen. Hogy ezt megtehesse, előbb magamagát kell egybeforrasztania. Irtóztos teendő! Egy sokféle szétagolt társadalmat egyesíteni s aztán ezzel tömérdek új kötelességet megvalósítani, küszködni közönnyel, magyarellenes törekvésekkel s mégis erős társadalmat toborzani, hogy segítőkészet nyujtsunk az államnak nagyszerű céljai keresz-

tülvitelére! És e roppant feladatot még is meg kell oldanunk! Tömörülnie kell e szent célért minden magyarnak. A magyar királytól kezdve le az utolsó magyar napszámosig, magyar törekvésekben mindenkinek egyet kell akarnia. Meg kell törnünk a közömbösséget, a mely ö, mint az agyonhallgatás, az erőfeszítéstől irtóztó keleti kényelmet, a politikai, vallási türelmetlenséget. Ne azt nézzük, hogy ki milyen pártu, milyen vallásu, hanem hogy mit akar. A Magyarország legyen az első, a magyar faj, a mely nagyobb veszedelemben van ma, mint volt a megpróbáltatások sötét századaiban.

Értsük meg egymást! A 19 millió jóval felül lévő magyar birodalomban csak 10 millió a magyar. Ha mi egyet nem értünk, elvesztünk! Magunkban és csakis magunkban bízunk! Ezt hangoztassuk szüntelen! Legyen példaképünk Martinuzzi, Pázmány, Zrínyi, Széchenyi, Petőfi, Kossuth, a kik elsősorban magyarok voltak s csak azután főpapok, költők, politikusok. Egyesüljünk! csak így teremthetünk egységes társadalmat s csak ezután beszélhetünk nemzet- és székelymentő kötelességekről . . .

A székely-társaságok alakítása tehát elsőrendű hazafias kötelesség. A székely testvérek segítségével magunkat is segítjük, mert Erdély sorsa tőlük függ. A székely-társaságok ezenkívül utját egyengetik a nagy magyar társadalom várvavárt egységének is. Föl tehát a nemes célra! Lépünk be

A' ki mer — a nyer!

(Életkép :)

Irtá: **Morvay Károly.**

Az egész Ulyrend-utca rá mondta mikor Keserü Péter meghalt, jól járt szegény!

Az özvegyének Zsuzsa asszonynak ált feljebb, hirdetve a szorossan (már mint az Ulyrend utcán) csak is ezért a kis házért szenvedtem, hogy megarthassam az unokáknak!

Mikor észre nem vette a markokba nevettek az asszonyemberek előtte, Isten öríz hogy mertek volna ezt megtenni?

Hete se mult hogy elföldelték a Pétert, zsúppoltatá az öreg a kis ház tetéjét, fehérre meszeltette a falát. Jól esett aszemének olyan takarosan nézett ki a Zsuzsa néne udvara is.

Ünnepnapon a színes viganó alatt csak úgy zörgött az erősen kemeuyített szoknya, a mint nagy kevélyen kilépett a kis kapun.

Nézzetek mondották a szomszédok, mintha kicserélték volna a Zsuzsa nénit, meg a telkét csak úgy tündöklük a tisztaságtól. Első férjétől való fiának a neje Ágnes, a kis fiaval a fia halála után magához esalta. Maredt a fiatal asszonnyra egy hizott

sértés, az uraság pedig kimérette egész fertály itelőségét a ferje után, csak hogy meg élhessen.

Három hó mulva megálltak az utca gyerekek a sövénytől font kapu előtt, olyan nagy cseti-paté veszekedés, hallott ki a házból hogy megállította őket.

Ágnes szenvedett most Keserü Péter helyett, mert fogyni kezdett a fiatal özvegy hozomány. A nyelvszünet addig tartva csak, míg telt kamara volt. Türt szegény menyecske míg birta. Végre összeszedelőzködött kivett egy kis hónapos lakást.

Sugar növesü, paráz: szemü, dolgok kezü asszony volt Ágnes — ha ünneplöbe tette magát, megakadt a férfiszem rajta.

Észrevette jöttebe, mentebé Ágnes is — a fehérség felé fogékony az ilyen tekintetekre — nagy dologra határozta el magát. Szombaton ahoz a házhoz jart be mosni, ahol Jelyszép Sándor hasogatta a házhoz a fát.

Vasárnap észrevette Jöskát s így indult a Kökut utcára. Elözzük meg a menyecskeket. Jelyszép Sándor a Kökut utcán birt egy kis telket, nem rég vesztette el a feleségét, éppen hogy az olvasót bevezetem hozza a padkán ülve találjuk — a mint a kis Eszti — a leánya csitrihaját ehez nem

szokott erőss bütykös ujjával igyekezett engedékenységre birni — hogy a keskeny kék perlit beleföhassza.

Meg is izzadt bele mire kész lett vele. Eppen kopogtatott Ágnes asszony a vékony fenyő ajtón s be is lépett a lehet szóra.

Adjon Isten jó napot köszöntött be az asszony! Hozta Isten mondta rá a gazda s letörült tisztességtudón egy festett szeket.

Nem azért jöttem, hogy itt tanyázzak — hanem másért, ha meghalgatna míg elmondom.

-- Szóljon bátran — ünnep nap van idő rá — jól esik a pihenés, mert ez a kis portéka kifárasztott míg úgy ahogy tüllem telt rendbehoztam.

Hát kereken kimondom azért jöttem és semmi másért, hogy megszabadítsam ettől a gondtól — nem férfinak való ez. Éppen mint nekem a fiam nevelése. Nézzen rám jól, mert még csak nagy futtába látott — ezen szavára egyet pördült az ember előtt, a ki csupa fül és szemné vált bámultába. Oszta ha tetszem, akár kise mennyek többet ebből a házból?

Mán mintha a lelkemből lopta volna el ezt a szót — eb a ki megbánja — éppen jó helyen kopogtatott. Neveljük egygyütt mind a kettőt s ne tudják azt soha hogy

Kostya János

ékszerész és zsebóra raktára

DEBRECZENBEN, Széchenyi-utca a reform. kistemplom mellett.

Ajánlom a legfokozottabb kívánalmaknak is megfelelő **arany és ezüst ékszer árúimat**, igen finom kivitelben a legjutányosabb árban, jótállás mellett. — Mindennemü arany és ezüst **új munkát, átalakítást, javításokat** gyorsan és pontosan elkészítek. — Régi arany törmeléket a legmagasabb árért becserélek, vagy készpénzért beváltok.

mentül számosabban a szegedi székelly-társaságba! Teremtsünk egységes társadalmat! Avagy nem veszitek észre, hogy a nép lába alól kicsuszik a föld? S nem érzitek, hogy kezetekből, bár százezren vagytok, kiesik a vezetés?

Mindent el lehet érni, csak akarni kell; Akarat és kitartás tette nagygyá a nagyokat.

Akarjuk a székellytestvérek megmentését s meglesz! Akarjuk hazánk fölvirágozását az is meglesz, mert 19 millió magyar akarata porszemként söpri el az ellenkezőket.

Sassi Nagy Lajos.

Még egyszer az egyletkert.

(Ajánlva Széll Kálmán és Puky Gyulának.)

Ujságírói hűségünk, a közügy iránti szeretetünk, a városunk javára való törekvés az elfogultak felvilágosítása, a nem törődöm népségnek buzdítása, a zavarosban halászok megfélemlítése, nem lenne tökéletes, ha ismételve fel nem hoznánk az ügyet, melyre választ sem a jog, törvény és igazság emberétől Puky Gyulától, sem az egyletkertet bérítő Simonffy Imre örökös polgármestertől mind ez ideig nem kaptunk. — Régi ügy már ez, a nemes város vagy 20 hold kitűnő földet oda adott a kertészeti egyletnek, hogy azon a legfinomabb dinnyéket termelje, faskolát állítson, a részvényeseket ellása csemetekkel, a finom gyümölcsöket árultassa az egylet csarnokában a Bészler házban a Czegléd-utcán.

A jó Száky bácsi ki is szolgálta a vevőket becsületesen, még kendőkre rakta a gyümölcsöt, holott akkor még tekenőben árulták a piacon a gyümölcsöt. — Meghalt a jó Száky bácsi, bezárult a csarnok, a részvényesek nem kaptak csemetéket, jó dny-

nem igazi apa, édes anya neveli őket — itt a kezem!

Összekapcsolódott a két dolgos kereső kéz egy örök életre.

Híre futott az esetnek hamarosan. Lett az utcának miről beszélni!

Egyik szemérmetlen tolakodásnak, másik asszonyi kardos bátorságnak minősíté, szülték szapulták őket kedvőkre mindig addig míg a templomból mint hitese párok haza nem tértek.

Zsupa asszony feje felől ezalatt elkalódott a ház, de még az ára is elcsuszott kávécskára, borocskára.

Ma kimérő a Gyalú uram korcsmájába.

Olyan szó nélkül szolgál a vendégek körül, mintha ezóta megoperáltatta volna a nyelvét.

Most kapja a fekete levest, — mint mondták a szegény magyarra a török világban.

De meg egy kéve zsupnyit sem hagyott ő kigyelme az unokára, a Jóska gyerekre abból a házas telekből, a mit szegény Keserű Pétertől örökölt. Örök haragot tart avval, a ki felmeri hozni a sokat hántorgatott szenvedését Zsuzsi néneinek.

nyéket. A város által nem odaajándékozott, csak használatra odaadott föld nem hogy jövedelmezett volna, hanem adósságba verték magukat a vezetők. — A nagy bajból aztán kimentette őket az elnök Simonffy Imre és váltót irt alá. — Ezért a jószágért aztán kezelésbe vette az egyleti kertet, de mintegy felügyelőül maga mellé vette Balogh Imre ny. tábla bírót és Lengyel Imre ny. törvényszéki bírót.

Mintegy 6 évvel ezelőtt ezek is lemondtak rendelkezési jogokról és azóta egyedül vezeti az elnök az egylet ügyeit, megbízván Fehértói műkertészt, hogy a dinnye és tengeri földeket parcellázva adja ki akár felebe, akár készpénzért, például 25 forintért felholdankint. — A műkertésznek ezen munkájáért fizetés jár, sőt ő maga is megművel magának egy kis földcskét.

Miután sem maga az elnök, sem a jog törvény és igazság embere, különben igen jeles főispánunk, a kinek tudomása van ezen dologról és a város vagyonát nem akarja, hogy a Csáky szalmája legyen, nem akarnak nyilatkozni, talán a kilépett két nyugalmazott bíró és egyletkerti felügyelő tenné meg azt a szivességet, hogy hoznák tudomására Debreczen város adótól agyon esigáztott polgárságának, hogy miért és mily feltételek mellett mondtak le felügyelői állásukról, nyilatkozzanak annyival is inkább, mivel nekik mint a törvény embereinek tudni kell, hogy ilyesforma egyleteket, a hol tagsági díjak, alapítói befizetések vannak belügyminiszter ur ő méltósága csak akkor engedélyez ha az alapszabályok utolsó § a ezen néhány sort tartalmazza:

azon esetben: ha az egylet az alapszabályokba meghatározott célzt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, és az állam vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnek, a m. kir. kormány által haladéktalanul felfüggesztetik. A felfüggesztés után elrendelő vizsgálat eredményéhez képest az egylet végleg fel is osztható, esetleg az alapszabályok szigorú betartására különbeni felosztás terhe alatt kötelezhető.

Van-e a belügyminisztériumnak tudomása arról, hogy a debreczeni kertészeti egylet hatáskörének 15 éve meg nem felelt.

Van-e Debreczen város vagyonára vigyázni tartozó felügyelő bizottságnak tudomása arról, hogy a városnak 20 vagy több hold földje sem erkölcsi sem anyagi hasznot nem hajt?

Meddig lesz a város vagyona a Csáky szalmája?

Kertészet kedvelő.

A parochiális házakról és professori lakásokról.

(Adalékok.)

III.

1681. Az amplissimus Coetus instal, engedje meg a Tanács, legyen szabad vagy két malmo-at szerzeni schola szükségére. Delib. Consensit senatus. (Protoc. 1681—1685. 21 l. V. ö. 1685. jkv. 23 t.)

1682. Tiszteletes Pesthi Máté uram, városunkban sok tisztviselési után tisztességére megelémedett tanácsbeli személy, Istenhez való buzgóságából Péterfia uczaiban lévő házat, conferalta Isten dicsőségére, hogy holta után rendeltessék parochiális háznak. (Diarium. 1680—1685. jan. 1. és Protoc. 1682. 248 l.)

Ez a ház Ujvári István és Fekete Szabó András szomszédságában feküdt. Az 1672. és 1675. évi adókönyvek segítségével megállapíthatjuk, hogy évi 50 frt a őt fizető Pesthi Máté uram ugyanazon a telken lakott, amely ez idő szerint egyháztéri 5. számot viseli s amely a mostani bérház felépítése előtt Tóth Samuel tanár lakásául szolgált.

Az 1680-as évek körül az ugynevezett „szin,” vagyis a mostani kistemplom napnyugoti oldalán is feltűnik egy parochiális ház. Olvassuk ugyanis:

1685. Gelei Szabó István, Istók és Erzsók Német-uczán, a déli szeren, keletfelől a parochiális ház nyugotról Tolnai Istvánné háza szomszédságában fekvő háznak reájok eső részét attak Püspök Istvánnak és feleségének Gere Erzsébetnek fl. 55. (Protoc. 1685. 101. l.)

A tanács e ma is meglévő parochiális „szin” első ösmert lelkésze Vetési Sándor számára szerezhette, talán még 1662, 1663 körül. A parochia telke később a megnevezett Püspök István kegyes hagyománya által kibővült. Mert egy 1725 diki fassió szerint Diószegi Sámuel főbíró örökösei „Püspök Istvántól hagyott parochiális fundustól” nyugotra fekvő házbéli részeket adják el ifj. Diószegi Sámuelnek és feleségének Lónyai Katának. (Protoc. 1725. 263 l.) Baranyai Mihály főbíró is 1725-ben Piaczban a néhai Püspök István uramról városra szálott telek széleig kinyúló telekjének fele részét adta el Király Istvánnak. (U. o. 281 l.)

1685. Högye Marton Várad uczában napnyugoti soron, délről Daróczy Lőrincz, északról Bakó István szomszédságában lévő házat, malomnak való telekével és még azon utczában napkeleti szeren, délről Bancsi István, északról Jakó István szomszédságában lévő száraz malmát telekes-tül adta az amplissimus Coetusnak fl. 214. (Protoc. 1685—1692. 23 l. V. ö. 1681. jkv. 21 l.)

1695. Bartha Lászlóné Asztalos Judit és Asztalos Erzsébet Péterfiában a kettős parochia mellett lévő házokat, amely jussal attak volt 8 esztendeig Takács Istvánné asszonyomnak, azon jussal attak a városnak c a n t o r számára, u. m. fl. 30 nyolcz esztendeig, melyben már elmúlt két esztendő, lévén még hátra 6 esztendő. Ha akkor a véreknek kiváltani kedvek léssen, a fl. 30 a városnak letévén, a ház remittaltatik. (Protoc. 1695. 248 l.)

De nem te ték le a vérek. Mert ugyanitt látható későbbi eredetű bejegyzés hagyta emlékezetben: „1705. 3. X. bris. Takács Istvánné asszonyomnak attunk fl. 30. A véreket is kielégítettük.”

Sőt az egyik társtulajdonos Asztalos Erzsébet, Nagy Mihályné „a nagy templom mellett a parochiák szomszédságában lévő atyjáról álló házat, melyet 1695-ben zálogosított volt meg a város, auctiot vévén az előbbeni 30 frtra fl. 27, — attak örökösen a városnak in fl. 57.” (Protoc. 1700. 767 l.)

Igy ez a kis telek, amelynek fekvését ugyancsak az egyháztéri 18 19. sz. házak közé tehetjük, s amely azonosnak látszik a Méliusz Péter özvegyének átengedett fundussai, a város birtokába ismét visszazáloglott. A kettős parochia a Forgách fele kir. biztosság idejében 269. 270. számot viselt. Amaz 556, emez 822 □öl területen szabálytalan idomokkal mélyen benyult a Paptávanak nevezett vizállásos hely felé, ahol is 1823 óta a Fűvészkert diszlik. A délfelől

Karácsonyi és Ujévi ajándéknak

Tisztelettel **Harth Gusztáv** fényképész. Debreczen, piacz-utca 34.

a legtökéletesebbf ényképek **Harth Gusztáv** műtermében készülnek.

Ugyiszintén ajánlja a t. cz. tisztviselő uraknak **arczképes igazolványhoz** szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

eső s 1774-ben 269 számmal jelölt parochia Keresztszegi István házafélének felel meg, (V. ö. 1646 jkv. 1037 l.) amely ugy gondolom, még a XVII. század második felében a város kezébe ment át. Az ettől északra fekvő másik parochia telkén sejttem, hogy állott a hitjavítás előtt az ősrégi András templom papjainak lakóháza, a hajdani plebania, melyben Debreczen legrégebbi ősmert lelkészei: ²⁾ László, (1311 - 1337), Miklós (1335 - 1337), Pál (1405), Ambrus (1502) atyák is éltek s amelyről, mint oda fentebb láttuk az 1575 évi protocolum is szól. E feltevésemet megerősíti e parochiának a Paptavaival való tőszomszédsága is; a Paptava elnevezés.

²⁾ Bunyitay V. A váradí püspökség története. III k. 225. 226 l.

1704. A tanári lakások történetének írójára utalok, a ki már én előttem idézte az említett évi jegyzőkönyv 720 és 739. lapjain olvasható tanács határozatokat. Csak röviden említem meg tehát, hogy febr. 3-an a város Debreczeni Ember Pált papnak, Debreczeni Herczeg Jánost és Kecskeméti Györgyöt pedig tanároknak hívta meg; utóbbiakat május havában katedrójukba be is állította. Ekkor létesült a kollegium negyedik tanszéke. Ezzel hozható kapcsolatba tehát az új tanárok meghívását csaknem nyomban követő házvásárlás Péterfiában. A holott is napkeleti soron délről Kovács István, északról Gönczy Szabó házai szomszédságában fekvő házat megveszi a város néhai Bacsoni Andrásné örököseitől 300 frton; ezenkívül a közszolgálatok alul is felmenti az eladókat. (Protoc. 1704. 720, 739, 740, 778. l.)

Az egykoru adóajtsromok, nemkülönben az 1771. évi térkép és az 1774. évi, már többször idézett törzskönyv segítségével biztosan megállapítható, hogy Bacsoni Andrásné aszony háza 427 □ölnyi telkével Piacz-utca mostani 2. számú házával azonos, jelenleg is a ref. egyházé, özv. Révész Bálintné és Kohn Adolf szomszédságában.

(Folyt. köv.)

A jótékonyág angyalkái.

(Ajánlva méltó. Wolafka Nándor ur nagyb. figyelmébe.)

Napok óta apró iskolás leánykák járnak kelnek a város utcáin. Nemesak napzal, hanem estendén is, a mikor különben otthon kellene már lenni. Az isteni könyörületesség nevében gyűjtő iv van a kezükben. A gyűjtő iven a r. cath. iskola és a Svetits intézet pecsétje mellett, fel van tüntetve a könyörületés cél. Adakozzatok a ruhátlan árváknak! Adjatok a szegény gyermekek karácsonyjárára. A gondolat, hogy ártatlan kis leánykák gyűjtessünk — igen ügyes, mert élelmesebb gyűjtő-vigéczek a kis iskolás leánykáknak valóban nem léteznek.

Megzörgetnek ők minden kilincset, minden rendszer nélkül bejárják az utcákat, a házakat, a boltokat sőt a kávéházakat és kaszinókat is. Bátor föllépés tekintetében egymást mulják felül, a legártatlanabb mosolygás kíséretében nyomják az újságolvasó vagy kártyázó partnerek orra elé az ivet s nem tágnak, mert tudják, hogy az kap di-

cséretet a tanító urtól, vagy a tisztelendő nővértől, a ki jól gyűjtött. Másnap, harmad és negyed nap ugyanazon helyre mas leánykák jönnek s bizony megtörténik hogy a jótékonyág angyalkái kezdenek alkalmatlankká válni. Ám a szép szó már nem fog rajtuk, annyira fokozódik szegénykéken a koldulási-düh, hogy bizony meg kell érniök azt a szégyent is, miszerint kivezetik őket az ajtón.

Méltóságodnak bizonyára tudtával és beleegyezésével történik a könyöradomány gyűjtésnek ez a módja. Tudjuk, hogy méltóságodnak nagy szive van, hogy parifogója a szegénynek, gyamolítója a tehetetlennek; de azt kétségbe kell vonnunk, hogy jogában volna az iskolás gyerekeket koldulásra felhasználni.

Hisszük, hogy a kis angyalkák a tanító urnak eféle megbízásait kesz örömmel teljesítik, hisszük azt is, hogy a koldulás közben ért bántalmakat is hamar elfelejtik, de fel kell emelnünk szavunkat a szülek nevében és a társadalom érdekében. Ahhoz nincs joga semmiféle tanítónak, hogy a gyerekeket, a kik irás, olvasás és egyéb szükséges tudnivalók tanulása czéljából keze alá kerülnek — közeledvén karácsony hava, koldulni küldje. Mert így volt ez tavaly is és talán így lesz jövőre is azzal a különbséggel, hogy a koldulás művészete évről-évre fajul és alacsonyabbá süllyed. Mi abban a meggyőződésben vagyunk, hogy ez a módszer nincs szerencsésen választva arra nézve, hogy általa a kis leánykák szívében szeretet gerjedjen. Nem illik, nem szabad ilyesmire tanítani a leánykákat, sőt határozottan állást foglalunk mellette, mert úgy tudjuk, hogy az adományok gyűjtésének szebb, jobb és megengedhetőbb módja nem egy, de száz is van. Hol és miként szerezz a tanító ur elégtelt. a mikor a kunyoráló kis leányt kelemetlen megjegyzések között tuszkolják ki az ajtón? De méltán kérhetjük, melyik leczkerendben van az megírva, hogy d. u. 4—6-ig koldulás. Hiszen az szegényletes és orczapirító még a legszegényebb szülekre is, hogy a leánykájuk házal, koldul. Nagyon kérjük Méltóságodat, szüntesse be a koldulásnak ezt a lealacsonyító módját. Ám találjon ki még egy néhány szent perselyt, a melybe beledobjuk önkénytes adományainkat egész éven át, de azokat a leánykákat koldulásra ne engedje taníttatni, a kiket oly czélből vett fel a tanítójuk s adott át a szüleik, hogy „tanulj fiam, ne hogy foidus legyen belőled.“

Egy apa

SZINHÁZ.

Műsor:

Szombaton, bérlet „A“ Csókon szerzett völegény.

Vasárnap d. u. bérletszünetben: Florika szerelme. Népszinmű.

Este bérletszünetben (először): Több mint királynő. Szinmű.

A denevér.

A denevért falusi emberek az ajtófelre szoktak kiszögezni, hogy néha órákig is ott vergődik a szegény állat.

Ilyenforma nem keresztyéni módon

bánt el a társulat csütörtök este a Strausz Devenérével. Ez a pezsgő vidámságu, gyönyörű szép zenéje operett igazán nem érdemelt meg hasonló előadást, amilyennel a legszebb darabok szépségeit is tönkre lehet tenni. Fegyelmezetlenség, a játszó kedvetlensége, a karénekek nehézsége, az egyes énekszámok gyengesége mind közreműködték abban, hogy a nagyszámu közönséget, mely egészen megtöltötte a színházat, elkedvetlenítse.

Mezei, Karacs és különösen Krémer, akik különbe oly lelkiismeretesen szokták szerepüket megjátszani, a nekik jutott pompás szerepeket egészen elejtették. Más szerepek viszont nem voltak megfelelő kezekben, így Márton Miklóst Falke szerepében és K. Hegyi Lilit, mint Orlovsky herceget igen gyengéltették, az utóbbit annál is inkább, mert nagyon is kihívta az összehasonlítást elődjével, Kállai Lujzával, kinek az jeles szerepe volt.

Az egyetlen Felhő Rózsi volt az, aki, ha nem is tulzástól menten, de a darab szellemének megfelelően, élénken, kedvvel játszott.

Általában — s ez nemesak a referens egyéni meggyőződése, hanem a törzsközönségnek kialakult véleménye — a Denevér előadása nagyon veszedelmes összehasonlításra adott alkalmat a tavalyi előadással, melyben Szoyer Ilonka, Tanay Sarkadi remek alakításai a közönségnek még élénk emlékezetében vannak. A Denevér azon darabok közé tartozik, melyeket vagy nagyon jól kell adni, vagy inkább sehogy, mert a darab szépsége annál kirívóbbá teszi az előadás fogyatékoságát.

Az igazgató és a társulat jól felfogott érdeke megköveteli, hogy hasonló összehasonlításokra alkalom ne nyíljon s azért már jó előre figyelmeztetjük az igazgatót, hogy pl. a műsorba fölvevett Bor előadását gondosan készíttesse elő, mert ez is egyike azon daraboknak, melyeket az előző társulat nagy sikerrel adott elő.

Ifj. Fromont és id. Risler.

Daudetnek, a francziák legnagyobb elbeszélő művészenek, ezzel a czimmel egy regénye keltett valamikor nagy feltűnést. E regényével nyerte meg a franczia akadémia jutalmát és ezzel egyszerre lett nagy íróvá. A regény csakugyan egyike a legszebbnek, amit valaha irtak.

Amiből azonban nem következik az, hogy egyugyanaz a tárgy jó lesz szindarabnak is. Általában gyanupörrel élünk a regényből atdolgozott szindarabok iránt. Az egy Kaméliás hölgyön kívül nem is igen akad köztük olyan, amely nagy szini hatást ért volna el. A mi különben érthető. Jó regény tárgy színre nem hozható és viszont jó szindarabból hatásos regényt írni nem lehet, nem engedi a két műfaj eltérő természetete.

A tegnap este előadott darabnak is az a hibája, hogy a legszebb részei csakis regényben hatnak s az olyan finoman megalkotott jellemek, minő a Risleré, vagy a Sidonieé, a szinpad erős fényében színöket veszítik. Számos szép részlete és szellemes jellemrajzai miatt azonban még mindig lehet vele hatást elérni — persze gondos előadással.

A tegnapit azonban nem nevezhetjük gondosnak. Kivált a rendezés ellen volt ki-

Jó minőségű czipők, kalapok, ingek, nyakkendők,

trikó alsó ruhák

legolcsóbban beszerezhetők

Nagyválaszték diszmu-árak, gyermekjáték és ajándék tárgyakban.

Miklós és Markbreit bazár üzletében

— Frohner szálloda mellett. —

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

fogásunk. Olyan hibának pl. minő az első felvonásban történt, hogy Palágyi és Jeszenszky né egy fontos párbeszédét nem lehetett megérteni a háttérben levők zaja miatt, megessnie nem szabad. És ez nem is volt az egyedüli.

Ami a szereplők játékát illeti, kiváló egy sem nyújtott. Jók voltak a két főszerepben Klenovics és Jeszenszky né, valamint Palágyi, Sebestyén, Menszáros Margit, Csige Ilonka, Nagy Dezső a mellékszerepekben, de mintha a darab hidegen hagyta volna őket, a középserüségét egy sem haladta meg. Krémer az ellenkező végletbe ment. Delobelle alakjából, ebből a remekbe készült könnyelmű, de nagyon kedves jellemből, tulzott igyekezetekkel karikatúrát csinált.

A diszketek, valamint a toaettek közül a Jeszenszky né fényesek voltak.

(— s — c.)

NAPI HIREK.

Mikor lesz a tisztujítás.

A tisztujító közgyűlés határidejét Puky Gyula főispán egy tegnapi délutáni tanácskozás után megállapította. — A tisztujítás december hó 22-én délután lesz. A főispán az 1886. XXI. t. cz. 79. § a értelmében ki is írta már a választások alá kerülő állásokra a pályázatot. Ezek az állások a következők:

1. Polgármester 7000 kor. fizetés, 1000 korona lakkbér. 1000 korona személyi pótlék.
2. Főjegyző 4400 kor. fizetés. 800 kor. lakkbér.
3. I. ső tanácsnok (árvaszéki elnök) 4000 kor. fizetés. 600 kor. lakkbér.
- 4—9. II. III. IV. V. VI. VII. tanácsnok 4000 kor. fizetés, 600 kor. lakkbér.
10. Főügyész 4000 kor. fizetés, 600 kor. lakkbér. (1000 kor. irodai átalány.)
11. Alügyész 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakkbér.
12. I. aljegyző 2600 korona fizetés, 400 kor. lakkbér.
13. II. aljegyző 2400 kor. fizetés, 400 kor. lakkbér.
14. III. aljegyző 2200 kor. fizetés, 400 kor. lakkbér.
15. IV. aljegyző 2200 kor. fizetés, 400 kor. lakkbér.
16. I. árvaszéki ülnök 2800 kor. fizetés 500 kor. lakkbér.
17. II. árvaszéki ülnök 2800 kor. fizetés 500 kor. lakkbér.
18. Közgyám 2200 kor. fizetés, 400 kor. lakkbér.
19. Mátai biztos 1600 kor. fizetés. — (Természetbeni takás és 600 kor. ló tartási átalány.)
20. Házi pénztárnok 2800 kor. fizetés, 500 kor. lakkbér.
21. Gyámpénztárnok 2200 kor. fizetés, 500 kor. lakkbér.

22. Adópénztárnok 2400 kor. fizetés, 500 kor. lakkbér.

Ugyanekkor választás utján töltik be a segéd és kezelő személyzet létszámában választással életfogytig betöltve levő állások közül azokat, melyek a tisztujítás folyamán más állásokra való megválasztás következtében esetleg megüresednek.

A pályázati kérvények benyújtási határideje december 15-ik napja. A pályázatok e napon d. u. 5 óráig nyújtandók be Puky Gyula főispánhoz.

A miniszter és a Kossuth szobor.

Debreczen város törvényhatósága szeptember hó 17-én fényesen megünnepelte Kossuth Lajos századik születésnapjának évfordulóját. A hazafias lelkesedés legszebb megnyilatkozása az a határozat volt, melylyel kimondotta a törvényhatóság, hogy Kossuth Lajos emlékére emelendő monumentális szoborra 10 éven át 10000 koronát utal ki a házipénztárból. A közgyűlés eme határozatát jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez, ki tegnap érkezett határozatával a közgyűlés hazafias határozatát jóváhagyta.

Felhívás a kaszáló birtokos gazda közönséghez.

A következő közérdekű sorok közlése kértünk fel: Tisztelettel kérem az érter alá vont kaszáló birtokos társurakat, hogy vasárnap azaz f. hó 16-án délelőtt 11 órára a független kör helyiségében közös érdekek megbeszélésére megjelenni sziveskedjenek. **Ungvári Andor.**

Elégtétel a kamara segédtitkárnak.

Emlékeztében van még olvasóinknak az a támadás, melyet egyik fővárosi lap a Györffy—Szterényi ügyből kifolyólag a debreczeni kamara érdemes segédtitkára, Grünwald József ellen intézett. A cikk írója azal vádolta meg Grünwaldot, hogy egy államségélyezés ügyében kedvezőtlen, illetve igazságtalan jelentést tett a miniszternek. A segédtitkár fegyelmi eljárást kért maga ellen. A vizsgálat eredményéről a ker. és iparkamara tegnap tartott közgyűlésén tettek jelentést és a közgyűlés fényes elégtételt szolgáltattott az alaptalanul megvádolt titkárnak, mert, mint a jelentésből kitűnik, a vádak alaptalanoknak bizonyultak és a fegyelmi választmány, az eszközölt alapos vizsgálat után a segédtitkár ellen megindított fegyelmi elővizsgálatot beszüntette, mert eljárását tökéletesen szabályszerűnek s a kamara kifogásolt jelentését az igazsággal megegyezőnek találta. Ennek folytán a kamara felhatalmazást adott megtámadott tisztviselőjének, hogy a hivatalos sajtópórt megindíthassa a közlemény ellen. Ezután a kamara Grünwald titkár iránt teljes rokonszenvének és elismerésének adott kifejezést.

Sikkasztás a szeszfogyasztási adópótlékot kezelő hivatalnál.

A városi szeszfogyasztási adópótlékot kezelő hivatalnál sikkasztás történt. Csütörtökön Roncsik Lajos főszámvevő megvizsgálta a pénztárt és végeredménykép 435 korona 50 fillér hiányt állapított meg. Kérdőre vonta Haraszi Lajos pénztárnokot, ki azzal védekezett, hogy váltás közben elszámolta magát és innen ered a hiány. Ezután a pénztárban levő pénzt olvasta meg a főszámvevő és felbontott egy tekercset, melyben 500 korona arany pénznek kellett volna lenni. Nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy csupán 3 drb. arany van a tekercsben, a többi 20 filléres. A kérdőre vont pénztárnok ekkor már zavaros feleleteket adott. A főszámvevő azonnal jelentést tett a polgármesternek és indítványozta Haraszi felfüggesztését és a vizsgálat elrendelését. A polgármester tegnap Haraszi felfüggesztette és elrendelte ellene a vizsgálatot. A város semmi kép sem károsodik, mert Haraszinak 1300 korona készpénz óvadéka van a házipénztárban letéve.

Magyar állampolgár akar lenni.

Hörl György debreczeni vendéglős esztendő hosszú sora óta tartózkodik Magyarországon s szívében, lelkében jó magyar ember lett. Magyarországot azzal is dokumentálja, hogy elszakad véglegesen Ausztriától s a magyar állam kötelekébe lép. Az állampolgárság elnyerése iránti folyamodványát már felterjesztette a belügyminiszterhez, amelyet Simonffy Imre, kir. tan. polgármester ajánló sorokkal látott el.

Csokonai emlékünnepe.

A főiskola Magyar Irodalmi Önképző Társulata, a főiskolai énekkar közreműködésével, vasárnap délután fél öt órakor a főiskola dísztermében Csokonai emlékünnepeket rendez. Műsora a következő: 1. Reményhez. Ferfikarra Mácsaytól. Éneklő a Főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: dr. Ferenczy Gyula. 3. Csokonairól. Írta: Miltay István. Szavalja: Kiss Pál. 4. A tihanyi echo. Éneklő a Főiskolai Énekkar. 5. Alkalmi felolvasás. Tartja: Szarka Lajos. 6. Vig szavaltat. Előadja: Baróthy István. 7. A csikóbőrös kulacshoz. Éneklő a Főiskolai Énekkar.

A polgári asztaltársaság tagjai

tisztelettel felkérnek, hogy szombaton azaz 15-én este 8 órakor az árva gyermekek felruházásának ünnepélyes alkalmára (a Dréher sörcsarnokban) lehetőleg teljes számmal megjelenjen sziveskedjenek.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jöhatású „MOLLITERGIN” arc s kéz bőr finomító szepítő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifújta arcot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s poudert alá is i en ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan! **Egy üveg „Mollitergin” ára 1 kor.** (3)

Némethi József fényképészeti műtermét

a Debreczenben, Piacz-utca 42. sz. a. évek óta elsőrangnak elismert

az országos híri müintézetek mintájára teljesen ujonnan rendezte be.

Ajánlja művészi kivitelü fénykép felvételeit, melyek ugyis mint meglepetés, — ugyis mint emlék tárgyak — örökbecsűek.

Személyi hir.

Materny Lajos főesperes hivatalos úgben Sókutra majd Kladzánra utazott.

Lefoglalt répaszállítvány.

Geiger Simon debreczeni terménykereskedőnek 3000 koronányi követelése volt Fried Lajos bérlő ellen s mivel Fried nem volt hajlandó fizetni, Geiger a tamási puztán lefoglaltatta adósának répakészletét. A végrehajtás foganatosítása után Fried Lajos ispánja százhatvankét szekerre való répát elvett a lefoglalt készletből s behozta Debreczenbe, hogy itt értékesítse azt. A répát azonban még nem szállíthatta el a vasti állomásról, a mikor gyors feljelentés alapján Hoffmann vizsgálóbíró zárlat alá helyezte a szállítványt. Itt hevert aztán a tömentelén répa a teherraktárban, egészen tegnapig, mikor a vizsgálóbíró feloldotta a zárlatot. — Időközben ugyanis Fried kiegyenlítette Geigerrel szemben a tartozását.

A kereskedelmi törvényszékek eltörlése.

A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap széleskörű érdeklődést keltő határozatot hozott. Az új polgári perrendtartás 3. §-ának tárgyalásakor Günther előadói indítványára törülte a bizottság a kereskedelmi törvényszékeket. Maga a miniszter, azután Neumann Ármán, Fabiny Teofil és Mandel Pál az előadói javaslat ellen, vagyis a kereskedelmi törvényszék fentartása mellett nyilatkoztak. Sággy Gyula, Visontai Soma, Issekutz Győző és Szivák Imre azonban az előadói javaslathoz csatlakoztak. A bizottság túlnyomó többsége végül elfogadta az előadó javaslatát.

Megtagadott iskolai segélyek.

A júniusi városi közgyűlésen szoba került ismételtén az a lehetetlen állapot, a melyben Debreczen három felekezeti iskolai sinylenek. Tanteremhiányában egymáséa zsufolt osztályokban 150—160 növendékkel küzdenek a tanítók s a dolog komor és rideg természete szerint képtelenek segíteni a botrányos állapotokon. A törvényhatósági bizottság úgy határozott, hogy a református elemi iskolák kfépítésére egyelőre 71 ezer koronát, az ágostai evangélikus és római ketholikus iskolákra pedig ideiglenesen negyvenkilenezer koronát szavazott meg. E a törvényhatósági bizottsági határozat a belügyminiszter elbírálása alá került Roncsik Lajos főszámvevő fellebbezésével együtt. Fellebbezésében indokul azt hozta fel, hogy miután az elemi iskolák általános rendezése küszöbön van, a belügyminiszter függessze fel a közgyűlés határozatát s a megengedett segélyt ne utalja ki. A belügyminiszter ma küldötte meg válaszát. A válasz pedig elutasító. Igazat ad a számvevő indokolásának s kimondja hogy az iskoláztatás általános rendezéséig a törvényhatóság egyáltalán ne utaljon ki iskolai segélyeket.

Kétszázötven hónapra letiltott fizetés.

Volt Nagyvárad társadalmának egy alakja, akit éjszaka igen gyakran lehetett

látni hol itt, hol ott, de otthon soha. A mulatós Bácskából helyezték át, ahol már teljesen kikopott a hitelből. Nagyváradon is hamarosan megismerkedett a nagyvárad kir. járásbírósa derék és buzgó végrehajtóival, úgy hogy jónak látta párává válni s áthelyeztette magát Pestmegyébe. Az adósság azonban olyan, mint az árnyék: hűségesen követ lépésről-lépésre. Különösen ha fiskális kezébe adják a behajtást. A mi hő-sünk ellen is volt per bőségesen, de legnagyobb részét kettévágta az áthelyezés. De egy ambíciózus nagyváradí fiskállst nagyon fölizgatta az az eszme, hogy a makacs nem fizető nézetei megváltoztatására fogja kényszeríteni. Végrehajtást foganatosított tehát ellene s letiltatta a fizetését. Mikor ez megtörtént, örömtől duzzadó levélben kérdezősködött Pestmegyéből, hogy mennyi pénzről küldjön nyugtát? A válasz, melyet kérdése-re kapott, következőleg hangzott:

— A nyugtát 20 év és 8 hónap mulva sziveskedjék beküldeni az első részletről, miután az ön által foganatosított végrehajtást megelőzőleg az illetőnek fizetése már kerek kétszázötven hónapra letiltatott.

A Csokonai kör első felolvasó ülése.

A Csokonai-kör 1902 nov. 17-én Csokonai Vitéz Mihály születése napjának évfordulóján d. u 5 órakor az „Arany Bika“ dísztermében ünnepi felolvasó ülést tart, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. Csokonai dallamokból összeállította Rácz Károly; előadja Rácz Károly zenekara. 2. Megnyitó beszéd.: Mondja Géresi Kálmán. 3. Csokonai emléke. Költemény, irta és felolvassa K. Tóth Kálmán. 4. A tihanyi eceához. Férfikarra átirta Mácsay Sándor előadja a városi dalegylet. 5. Csokonai kritikusa. Értekezés. Irta és felolvassa Kardos Albert. 6. Csokonai dalok. Szavalja Jeszenszky Csáder Irén urnő. 7. Kurucz nóták. Férfikarra szerzette Székács Gyula, előadja a városi dalegylet. — Este ugyancsak Csokonai emlékezetére ünnepi előadás lesz a városi színházban.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek:

Szécsényi Ferenc—Tar Zsuzsanna, Mester István—Szathmári Inna, Görög József—Barta Zsuzsanna, Kovács József—Aszalós Eszter, Nagy József Tóth Eszter, Csuka Sándor—Balogh Julianna, Szabó Géza—Szabó Rozália, Pap Ferenc—Iván Julianna, Vig Lajos—Kovács Erzsébet, Kaszás István—Nagy Julianna, Csapas János—Horváth Eszter, Kovács István—Kovács Sára, Lakatos István—Szücs Julianna, összesen 13 pár.

Fényképészek figyelmébe.

Vettük a következő értesítést: A Debreczeni Ujság f. évi. október 19-iki számában egy „Fényképészet — nem iparág“ cz. cikk jelent meg, melyet a helybeli fényképészek közül többen úgy értelmeztek, hogy e szerint a fényképészet nem tartozik az ipartörvény rendelkezései alá s mindezt nem is tettek eleget a 8977—rfk 1902. sz. alatti felhívásomnak.

Figyelmeztetem tehát ismét az illető fényképész iparosokat, hogy miután az ide-

zett ujság cikk tévedésen alapul, mert a miniszteri rendelet a fényképészeket az ipari törvények alá rendelte, a képesítéshez nem kötött iparágak közé sorozta, bejelentési kötelezettségüknek 5 nap alatt annyival inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben ellenök, az 1884. évi XVIII. t. cz. 4 §-ába ütköző kihágási eljárás fog haladéktalanul megindítani.

Egyben értesitem a fényképész iparosokat a kereskedelemügyi miniszter urnak újabbán f. évi október 4-én 65246. sz. a. hozott elvi határozatáról, a melyben fenti rendeletére hivatkozva elrendeli, hogy azok a fényképészek, vagy gyorsfényképészek, kik iparukkal rendes lakóhelyükön kívül az ország más helyén is foglalkozni kívánnak, ezt az illető községben (városban) az iparhatóságnál bejelenteni, az iparigazolványért járó díjat megfizetni s általában mindazt teljesíteni tartoznak, amit e törvény egy új iparüzlet megindításánál rendel. Debreczen, 1902. november 14. Boczkó Sámuel rendőr főkapitány.

A budapesti Bogdány S.

osztálysorsjegy elárusi czég mai hirdetését t. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk, a czég mesés szerencséséről ismeretes, mert nála huztak ki a 602.000 koronás főnyereményt, két ízben 400.000 koronát, két ízben 200.000 kordnátj két ízben 100.000 koronát és számos kisebb főnyereményt fizetett ki a czég ügyfeleinek.

Török A. és Társa Budapesten.

Ha szemlét tartunk a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték különböző föelarusító között, önkénytelenül feltűnik a Török-bankház. Ez a czég ugyanis állandoan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb osztálysorsjegyüzlete. Ennelfogva eltökéltük, hogy ily irányban tudakozódunk és érdeklődésünk folytán teljesen és egészben bizonyosodott, hogy ezen czég valóban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazta. A mi nem is csuda, mert ritkán ért egy czég ahhoz, hogy játszó vevőinek kegyét úgy megnyerje, mint Török A. és Társa. Ezen czég vevőköre folyton nagyobbodott és az allandó terjeszkedés alapján a Teréz-körut 46. sz. alatti főüzletén kívül még Vaczi-körut 4., Múzeum-körut 11., Erzsébet-körut 54. sz. alatt főüzletei is vannak. A számtalan önként beérkezett hála nyilatkozat a szigoruan pontos és előzékeny üzletvezetésről tesz tanuságot s csakis ez tette lehetővé, hogy a czég a m. kir. szabad. osztálysorsjáték igazgatóságától hízegő elösmérésben részesült. A négy különböző kerületben levő üzletben minden ügy a legpontosabb kereskedelmi szabályok szerint intéztetik el. Ennelfogva indítatva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankházat, melyben már nagyon sokan s nagy nyeresémet nyertek, mindenkinek a legmelegebben ajánlani. A tervezet szreit az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken lesz, november 20. és 21-én. A sorsjegyek árai, daczára annak, hogy a tervezet tetemesen javult és nagyobb nyereseményeket tüntet fel, a régiék maradtak, például $\frac{1}{8}$ — 1:50 korona; $\frac{1}{4}$ — 3 korona; — $\frac{1}{2}$ — 6 korona; $\frac{1}{1}$ — 12 ko-

Szálloda átvétel.

Széchenyi szálloda és kávéház

tisztán kezelt italokról gondoskodtam; szállodám tiszta, izléses és kényelmes s mindenek felett mérsekelt áraival bizonyára keresett hely lesz a mélyen tisztelt utazó közönségnek. **Kitűnő magyar konyha.** Magamat s új üzletemet ismételtén a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlom. — Tisztelettel: **BORÓS MIHÁLY.**

Van szerencsém Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségével tudatni, hogy a vasuti indóházzal szemben, a Petőfi-téren levő s eddig Telegdi néven ismert szállodát kávéházat s összes helyiségeit bérbe vettem. — A szállodát, kávéházat és éttermet egészen ujonnan renováltattam s teljesen ujonnan rendeztem be s megnyitása napjától kezdve az ott követett eddigi iránytól teljesen eltérőleg a legszolidabb alapon ezimen vezetem. Nagy gondom lesz rá, hogy a n. é. közönség pontos kiszolgálásban részesüljön; **éttermemben kitűnő és izletes ételek,**

rona. A ki tehát az osztálysorsjátékban részt akar venni, forduljon bizalommal Török A. és Társa bankházához, Budapesten.

Ritka szerencse.

Egy munkáscsoport, mely nem rég Gaedicke A. ismert szerencsegyűjtődjében (IV., Kossuth Lajos-utca 11) az osztálysorsjáték 400,000 koronás főnyereményét nyerte, a legutóbbi húzáson ismét a 20,000 koronás főnyereményen osztozkodott. A ki főnyereményhez akar jutni, kísértse meg szerencsésjét Gaedickénél.

A szerencse olyan, mint a lidércz.

Az emberek gyalogsága abban tünik ki, hogy a szerencsésüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan, mint lidércz, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni, a meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeremény, a 600000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott $\frac{1}{8}$ beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főelarusító egyszerre nyolcz szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer be tette a lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki a szerencsésjét és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugó bankházában, Budapest, Bálvány-utca 10. Az új tervszerinti, 5000 nyereménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-en tartatik meg. A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1 K. 50 fillér.

Távirat.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.
Budapest, 1902. nov. 15.

A képviselőházban az ülés megnyitása után elnök bemutatja Hajdúmegye feliratát a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés megváltoztatása tárgyában.

Azután folytatták az indemnyti tárgyalását. Barth a Ferencz, Rátka y László a javaslat ellen beszéltek. Utóbbi követelte az önálló vámterületet.

Hevesen támadja a civilistát. — Van e magyar udvartartás? kérde Rátka y. Nincs! A szegény asszony fát lop, a király nevében megbüntetik.

Kinek nevében büntetik meg a kormányt, ki a nemzettől milliókat lop. Az ülést folytatják.

Nyiltér.

Grieder-selymek.

Különös ujdonságok **Louisine chinés, Baye Peckin Louisine, Moore a jour**, valamint bámulatos **Foulard** félékben 1 kor. 20 fillértől kezdve, portó és vámmentesen.

Legolcsóbb árak, felülmúlhatlan választé-

a Selymes-Griedernél

Zürich (Schweiz)

Minták bérmentve. 9.

Kivonat a debreczeni m. kir. mezőgazdasági vegyikísérleti állomás

elemzési bizonylatából

a békési „Prima” házi kenyér sütőde részére.

„A chemical és mikroszkopiai vizsgálat alapján a 173. sz. barna minta jó, a 174. sz. fehér minta kitünő minőségű kenyérnek minősítendő. Mindkét kenyérnek kiváló tápértéke van.”

P. H.

Az állomás vezetője:

Dr. Széll László

gazd. tanint. tanár.

Debreczen szab. kir. város tiszti főorvosa a következő bizonylatot állította ki:

„Helyszini szemle és vizsgálat alapján ezennel igazolom, hogy a békési „Prima” házi kenyér sütőde a közegészségi kívánalmaknak teljesen megfelelőleg berendezett, az ott készült kenyér jóízű és a tisztaságra különös gond fordítottatik.”

Debreczen, 1902 november 13.

P. H.

Dr. Sárváry Gyula,

tiszti főorvos.

Ezen bizonylatokhoz szükségtelen minden további reclam, mert igazolják, hogy a legjobb kenyér Debreczenben a békési „Prima” házi kenyér.

Tisztelettel:

a békési „Prima” házi kenyér sütőde vezetősége.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Mit vegyünk férfiaknak karácsonra?? — Határozottan legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék egy szép, valódi tajtékpipa, vagy szipka, melyek rendkívül nagy választékban és jutányos árban kaphatók a legjobb hírnévnek örvendő Schwartz Dániel művezető vezetése alatt levő tajtékpipa metsző üzletben, mely eddig a Bikában létezett és ez idő szerint a városházával szemben a „Debreczen söresarnok” mellé helyeztetett át.

Ifj. Widder Sámuelnél

(Piacz-u. 75. a kereskedelmi bankkal szemben) naponként friss virstli, husfelvágott különlegességek valamint borok és mindenféle szeszes italok kis mennyiségben is kaphatók.

SZENDRŐSÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu zongoráit, hegedűit és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Utazók, kik magánfelekkel dolgozni tudnak, jó czikk eladására kerestetnek, kedvező föltételek mellett. Csakis elsőrangú erők küldjék ajánlataikat referenciákkal és eddigi tevékenységük megjelölésével László Albert és Társa könyvkereskedésében.

A legkitünőbb éneklő és nőstény magyar hazai kanári madarak, tulzaporodás folytán olcsón beszerezhető Péterfia-utca 26.

SENKI

se mulassza ei egyik legrégebb budapesti bankházuunk részére törvényesen megengedett állam és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség végett jelentkezni. Legmagasabb jutalék, előleg, esetleg fixzetés. — Ajánlatok „M. V. 8912” alatt

Haas nstein Vogler hirdetési irodájához Budapest intézendők.

A butor ipar összes remekei

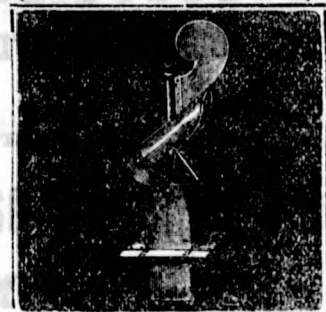
ugy ebédlő, háló mint dohányzó avagy társalgó szobák teljes berendezéséhez, mint egyes kiváló darabok alkalmi meglepetés tárgyakul a legpazarabb választékban

Killer Ede

bútorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál kaphatók előnyös árakon.

Nincs többé szoba füst

Minden kéményt megjavít.

150.000 forgalomban.

Elismert legjobb minőség.

„John”-féle kéménytoldó egyedüli főraktár

LUKÁCS VILMOS

cement burkolati, tetőfedési és aszfalt vállalatánál, Debreczen, Hatvan-utca 5.

Czimbalom

és mindennemű hangszerek részletfizetésre.

Czimbalom vételnél 3 havi ingyentanítás és 4 évi jótállás. Mindennemű hangszerek s azok alkatrészei kitünő hurok legjutányosabban nálam szerezhetők be. Javításokat művészi szakértelemmel eszközölök. Magasabb művésztől kitüntető elismerő levelek, melyek megtekinthetők. Hangolást elfogadok. Régi hangszert veszek, vagy becserelek.

A t. zenekedvelő közönség b. pártfogását kérve,

maradtam tisztelettel

Komáromi M.

műhangszer készítő

A miskolci zene iskola és több intézet szállítója.

Hangszerterem és műhely főtér 41. Első em.

Hirdetmény.

A Debreczeni első takarékpénztár igazgatósága köz-
hírré teszi, hogy a vezetése alatt álló intézetnél betéti
könyvecskén elhelyezett s jelenleg 4 $\frac{1}{4}$ %-kal kamatozó
betétek után 1903. január 1-től kezdve

4 $\frac{1}{2}$ %-ot fog számítani.

A kamatadó továbbra is az intézetet terheli.
Debreczen, 1902. nov. 15.

A Debreczeni első takarékpénztár
igazgatósága.

ZSEBKENDŐ

Szines szövött vászon zsebkendő	1 tuczat	1,50, 2.—, 2,50, 3.— frt
Szlnnyomatu	1	2,50, 3.—, 3,50, 4.—, 5.—
női a jour	1	3,50, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—
férfi a jour	1	4,50, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—
Szines szövött a jour vászon	1	3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—
Angol szlnnyomatu női batiszt	1	—, 1,50, 2.—, 2,50, 3.—
férfi	1	2.—, 2,50, 3.—, 3,50, 4.—
Fehér női és férfi egy és több á jours vászon zsebkendő	1	3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 8.—
Gyermek	1	—,40,—,80,—,80, 1.—, 1,50

Fehér szegetlen vászon zsebkendő 1 tuc. 2 frt és felj., minden árban
Fehér és szines francia különlegességek 10 frt és feljebb, minden
árban. — Ha a zsebkendők a varakozásnak meg nem felelnek,
szívesen kicseréltetnek.

Zsebkendő-különlegességek
gyári raktára:
Budapest, VI., Uj-utca 7.

Általunk kifizetett
főnyeremények

A m. kir.

OSZTÁLYSORSJÁTEK

november 20-án kezdődő HUZÁSARA

postafordultával küldünk szét sorsjegyeket az I-ső
osztályhoz:

$\frac{1}{8}$ á K. 1.50 $\frac{1}{4}$ á K. 3.— $\frac{1}{3}$ á K. 6.—   egész K. 12.—

Csakis nálunk kaphatók az annyira kedvelt

KIS SZAMOK:
1-től 300-ig.

A születési évszámok 1801-től 1900-ig
és más SZERENCSE SZAMOK.

Az összeget postautalványon kérjük:

FŐVÁROSI SORSJEGYIRODA

BOGDÁNY S.

BUDAPEST, Sas-utca 23. I.
Telefon 14—41.

és sok más nagyobb
nyeremény.

Nők, férfiak, gyermekek
részére
meleg Jäger
alsó ing, alsó nadrág
és öltöny
minden nagyságban,
meleg harisnyák,
térd és gyomér melegítők
férfi és kötött ujjasok
nagyváiasztékban kaphatók
Bosznay J. és Társa
divatruházában Kossuth-u. 5.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatossá legyünk és csak
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Hirdetmény.

Az ágyneműek tisztítása és javítása, továbbá egyes ágyneműek ké-
szítése Debreczen allomás részére 1903. január hó 1. 1903. december hó
31. időtartamra bérlet utján való biztosítása céljából a tárgyalás 1902. no-
vember hó 24-én, délelőtt 9 órakor a cs. és kir. katona élelmezési raktárnál
Nagyváradon megtartatik.

1. A tárgyalásra nézve az egyenlő példányban 1902. évi november
8-iki kelettel Nagyváradon hivatalosan kiállított bérleti feltételek mérvadók,
melyek naponta délelőtt 9 órától 11 óráig a nagyvárad katona élelmezési
raktárnál és a debreczeni katona ág fiók raktárnál megtekinthetők.

Nagy-Várad, 1902. november hó.

Cs. és kir. katona élelmezési raktár.

13006	13265
1902	1902

Árlejtési Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa, a város területén levő **ürszékek és fiók csa-
tornák tisztítási munkáinak** és a **gyepmesteri** teendőknek végzésére zárt ajánlati ver-
senytárgyalást hirdet.

Az ajánlat mindkét munkára együttesen vagy külön-külön is beadható.

Vállalkozni szándékozók kötelesek bánatpénzként 2000 koronát az ürszékek és
fiók csatornákra vonatkozó ajánlat biztosítására és 200 koronát a gyepmesterségre vo-
natkozó ajánlat biztosítására 1902. december hó 4-ik napjának délelőtt 12 óráig a há-
zipénztárba letenni, a letétjegyet is magában foglaló zárt ajánlataikat pedig ngyazon
nap délután 5 óráig a polgármesteri hivatalnál beadni.

Az elkészve beérkező vagy a bánatpénz letételét nem igazoló zárt ajánlatok és
utó ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árlejtési feltételek a mérnöki hivatalnál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
A beérkező zárt ajánlatok a városház kistermében 1902. december 5-ik nap-
ján délelőtt 10 órakor fognak felbontatni.

A városi tanács fenttartja arra nézve jogát, hogy a beérkező ajánlatok közül
tetszése szerint választhasson.

Debreczen, 1902. november 13.

A városi Tanács.

Uj! Szénraktár. Uj!

Tisztelt háziasszony!
VASALÁSHOZ legjobban a

Retorta bükkfaszén

Elmaradnak a szén vasalás kellemetlen következményei. — Nincs rossz levegő, fűtőgáz és szédülés mert a Retorta bükkfaszén vegyi úton van minden az egészségre káros anyagotól megtisztítva. Száraz, minden szag, gáz, füst és lángfejlés nélkül ég. Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő ugyanahoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél

Fiacz-utca 26. szám. Főtőzsde udvarán.

Restitutionsfluid
Kwizda féle Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 füveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterősitő, fejem, kő, inak merevségét elűzi, az időmúlásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenni védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárában és gyógyszerkereskedésben.
Korábban: Főraktár: Kwizda Ferencz János körüli gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

HIRDETMÉNY.

Ö cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítottatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznú és jótékony célokra fog fordítottani.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára rúgnak** és pedig

1 főnyerem. 150.000 k.	2 nyerem. á 5.000 k.	50 nyerem. á 100 k.
1 " 50.000 "	5 " " 2.000 "	100 " " 50 "
1 " 20.000 "	10 " " 1.000 "	1000 " " 20 "
1 " 10.000 "	20 " " 500 "	6500 " " 10 "

A húzás visszavonhatlanul **1902 december hó 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára **4 koronával** van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedék igazgatóságnál Budapesten Csepel rakpart, Vámpalota), továbbá valamennyi posta, adó, vám és sóhivatalnál, — vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltóüzletben.

Budapest, 1902 évi jul. hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki Igazgatóság.

Csikes Ernő férfi szabó

Főter 58 sz. Ipar és kereskedelmi bankpalota.

Készít uri, polgári, katonai, papi és mindenféle

egyenruhákat

a legújabb divat és szabás szerint, — állandó raktár **kitünő minőségű**

külföldi és hazai kelmékből.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,

12-5

tisztelettel **CSIKES ERNŐ.**

Az új jelentékenyen nagyobb főnyereményekkel bíró XI. m. kir. szab. osztályosorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyerem.

Minden második sorsj. nyer.

Legnagyobb nyerem. esetleg

1 millió korona.

	Korona.
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " á	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4850 " "	80
3350 " "	40
55.000 ny. s jut. osszegeben	14.459.000

Felhívás

az új jelentékenyen nagyobb főnyereményekkel bíró

XI-ik magy. kir. szab. osztályosorsjátékhoz.

00000 Osztályosorsjátékhoz.

Az I. osztály húzása már

1902. november 20 és 21-én lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszeg díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becses megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencsése óriási!

A következő főnyereményeket fizetem ki eddig b. ügyfeleimnek:

	kor.	62551. sz.
600000		33464.
400000		11119.
400000		28916.
100000		42758.
100000		49878.
100000		87991.
70000		60912.
60000		78863.
60000		82528.
60000		97263.
30000		6920.
30000		38691.
30000		90964.
25000		23481.
25000		30049.
20000		28950.
20000		33402.
20000		35862.
20000		44410.
20000		60781.
20000		78848.
20000		88874.
15000		57734.
15000		77950.
15000		82506.
24 á 10000 K.		= 240000 K.
46 á 5000 "		= 230000 "
292 á 2000 "		= 284000 "
299 " 1000 "		= 599000 "
883 " 500 "		= 441500 "

Tudósítás !!

Zengevald Géza

rőfős- és rövidáru üzletéből
Helyben, a Bika szállodával szemben.

Mivel az üzletemben levő

összes méteres áruimmal

u. m.: Jó mosó Barchet, karton, zep-
hir, atlasz-szaten, batist, posztó-szövet
és gyapju-delin félekkel üzletem hely-
szüke miatt a jövőben foglalkozni nem
akarok, mindezen elsoroltakat a mai
naptól kezdve

feltűnő

vagyis saját áramban

bocsátom a t. vevőközönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

Zengevald Géza

a Bika szállodával szemben.

Rosenthal malomban megnyílt az olajmalom!

Készít tökmagból, napraforgó, repce
és kenderből

a legjobb olajat.

Az őrlő malomban sima, szitált és pille
őrlést, tengeri és árpa darálást a legjutá-
nyosabb árban gyorsan elkészítve. Olajmag-
vakat a legmagasabb napi áron vásárolok.

Tisztelettel

Rosenthal Dániel.

Felhívás!!

Van szerencsénk a n. é. közönség szí-
ves figyelmét arra felhívni. miszerint szíves-
kedjék a kenyérvétel alkalmával saját ér-
dekében a rajta levő vignétáinkra, amelyek
világosan

„Orosházi házikenyér“

nyomással vannak ellátva, különös figyelem-
mel lenni, mert csakis az ilyen vignétákkal
ellátott kenyerek származnak a valódi oro-
sházi házikenyér sütődénkből, a melyeket ez
idő szerint még csak **Simonffy utca (bérház)**
és **Piacz utca 79 sz.** alatt árusítunk el.

Ezzel egyidejűleg jelentjük, hogy oro-
sházi házikenyér sütődénk már teljesen üzem-
ben van, a házhoz szállítást megkezdjük és
előjegyzéseket mindenkor elfogadhatunk, s
azokat pontosan teljesítjük.

Viszonteladók kerestetnek.

Teljes tisztelettel

Gémes Ferencz és Társa

Orosházi házikenyér sütőde.

Tudósítás.

Az idény előhaladottsága és a tulhalmozott készletem folytán
a raktáramon levő összes szövöttárukat, u. u. **Jäger alsó trikók,**
gyermek harisnyák, sapkák, muffok és kesztyű féleket — valamint
alkalmi — **disz- és meglepetés tárgyaimat**

meglepő olcsó áron

bocsátom a t. vevőközönség rendelkezésére.

Férfi ingek, gallérok, nyakkendők s általában mindennemű

női és férfi divatcikkek

nagy választékban és a legolcsóbban beszerezhetők

SCHWARZ M. L.

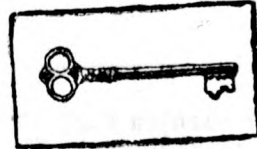
főtéri üzletében a m. kir. posta épület mellett.

Schicht-szappan

szarvas vagy kulcs

jegygyel

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb
szappan.

Mindenütt kapható!

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjegyek főelárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22—24,

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főárudájából való
közvetlen beszerzését eredeti árakban:

$\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— korona.

Megrendeléseket czélszerűségből postautalványon kérem

Húzás már november hó 20 és 21-én.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolás-ok külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed., Wlen, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárán. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

SZÁMOS CSALÁD LEHET BOLDOGGÁ

CSEKÉLY RIZIKÓ MELLETT

MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTEK ÁLTAL, AMIRE

DÖNTŐ BIZONYÍTÉK

AZON ELVITÁZHATLAN TÉNY, HOGY

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.

KIOSZTÁSRA KERÜLNEK A SORSJEGYVÁSÁRLÓN KÖZÖTT A KÖVETKEZŐ NYEREMÉNYEK:

ESZTLEB **EGY MILLIÓ KORONA**
 RÉSZ: **600.000 KORONA**
400.000 " "
200.000 " "
100.000 " "

90.000 - 80.000 - 70.000 - STB. STB.

A X. sorsjáték I. osztályu húzása már **NOVEMBER 20. és 21-én** történik, s ehhez ismert szerencseszámaikat ajánlja míg a készlet tart.

1/8 EREDETI SORSJEGY az I. OSZTÁLYRA 1.50
 1/4 " " " " 3.-
 1/2 " " " " 6.-
 1 " " " " 12.-

BENKŐ BANKHÁZA BUDAPEST.

VI. ANDRÁSSY-ÚT 79.

MEGRENDELÉSHEZ LEVELEZŐLAP IS ALKALMAS!
 MINDEN MEGBIZÁSHOZ POSTAI BEFIZETŐLAPOT MELLÉKELÜNK, MIÁLTAL T. VEVŐINKNEK AZON ELŐNYÜK VAN, HOGY BEFIZETÉSFIKET „PORTOMENTÉSEN” TELJESÍTHETIK.
 A bankházunkban vásárolt sorsjegyekre eső nyereményeket bármely vidéki bank kifizeti, mégis-a titoktartás céljából ajánlatos a nyert összegeket közvetlenül nálunk átvenni.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével felülmúlja a külföldi szereket.

Kipróbált, orvosilag ajánlott

jó szer, hólyag cső bajoknál és minden oly esetben, hol az orvosok Santal olajat, Copaiát vagy Cubobát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tiszta keletindiai Santal olajtartalma miatt meglepő sikeres hatású az ifjúság bántalmainál. Az orvosok is kedvelik és rendelik 1 üveg ára 3 kor.

Vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve 3.40 kor. Csak a törvényesen védett tigris-tej védj. valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárán Fő és szétküldési raktár „Nádor gyógyszerár”

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla és Muraközy László gyógyszerárán.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, b. tudomására hozni, hogy helyben, **Simonffy-utca az új piacon, Sesztina Lajos ur házában**

= Férfi szabó üzletet nyitottam. =

Hivatkozva sok éven át szerzett tapasztalataimra és azon körülményre, hogy **Steier Gyula** cégvezetőm, mint elsőrangú szabász mindenkor kiérdemelte megrendelői bizalmát, bizton hiszem, hogy a legmagasabb fokú igényeknek úgy a **modern szabás** valamint **mérsékelt árakkal** megfogok felelni. — Nagy raktárt tartok valódi **angol és legfinomabb hazai szövetekből**

Tisztelettel

Steier M. C.

férfi szabó.

(10-6)

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. **Braun** tanár, udv. tanácsos, dr. **Drasche** tanár, udv. tan. lovag dr. **Krafft-Ebin** tanár, udv. tan., dr. **Monti** tanár, lovag dr. **Mosetig-Moorhg** tanár, dr. **Nuesser** tanár udv. tan., dr. **Schanta** tanár, dr. **Wofeinlechner** tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus **Róma** 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus **Nápoly** 1894. Kiállítás **Venedig** 1894. **Kiel** 1894. **Amsterdam** 1894. **Berlin** 1895. **Páris** 1895 **Quebec** 1896. **Turin** 1898. **Quebec** 1897. **Canea** 1900. **Nápoly** 1900. **Páris** 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerárban.

I. Serravallo gyógyszerár Triesztben.

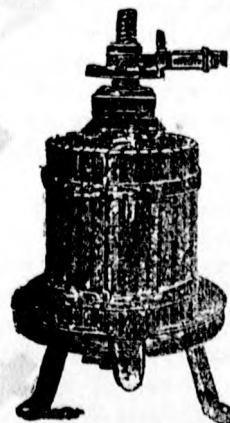
Tóth Gyula

vaskereskedő **DEBRECZEN,**

Piac- és Kossuth utca sarkán.

Ajánlja dus raktárát: vas, szerszám, épületvasalás, házi, kerti és konyha felszerelésekben.

Hatvan utca 2 ik szám alatti raktáramban nagyválaszték magyar és budveiszi gyártmányu **porcellán** kályhákban, valamint első minőségű **vasbutorok**, **fürdőkádak**, **jégszekrények** és **fényezett fémárak**.

Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerháza és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Aki utazó bundát, szörme saccot, lábszákot, téli felöltőt, csizma nadrágot, gazdász kabátot, téli öltönyt beszerezni óhajt, saját érdekében kérem előbb

a legnagyobb debreczeni

ruha áruházat,

ahol csakis a legjobb minőségű áruk tartatnak raktáron, megtekinteni.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító.

Debreczen, piacz utca 49.

a m. kir. postával szemben.

12-4

Nagy árleszállítás.

A Bika szálloda alatt levő üzletünk bérlete lejárván, más megfelelő helyiség hiányában üzletünket felosztjuk s az összes raktáron levő

üveg, porcellán, lámpa és diszmuáru cikkekét minden elfogadható áron

eladjuk.

Nem állandó verseny árakkal hozakodunk elő, mert azzal eddig is kedveskedtünk t. vevőinknek, hanem helyzetünkből kifolyólag nyújtjuk ezen kedvező alkalmat a t. vevő közönségnek.

Bolti állványok és a teljes berendezés eladó!

6 személyes étkezéslet . . . . . 4.50 kr.
1 pár színes porcellán csésze . . . . . 18 kr.
1 kancsó 6 pohárral . . . . . 75 kr.

stb.

ADLER és MEZEL.

**Téli ruhák
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Üzlethelyiség az utcára. 20-8